

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

omnes. C. de præscri. triginta, vel quadragin
tum. & ita expresse in terminis sequitur Ale
xander. conf. 56. & conf. 63. in 4. vol. ¶ Non obstat l.
quidam §. diuus. ff. de vñr. quia ille tex. loquitur
de propriis, que sunt odiosa, vt l. 3. l. cum allegas
vñr. Sed si alimenta dotis sunt debita marito
propter & damna matrimonij, quæ ipse sustinet,
pro suo interesse, & cõsequenter in fauorẽ suũ
tolluntur, & ideo tales vñr. dotis ita faciliẽ non tol
luntur, quia sunt fauorabiles, illasq; et ius
matrimonij tolerat, & fouet cap. salubriter de vñr.
lat qui natura §. non tñ. de neg. gestis cum si
us, & hoc etiam sequitur Ale. in dicto tuo cõsi.
¶ ita responder. Vel secundo, illud non contin
etiam cursum longi tẽporis, sed ex pacto de nõ
expresse, vel tacitẽ facto, secundum Alexa.
¶ ita Butr. quem allegat, vt innuit etiam ibi li
berum dicit, & gratior apud eum esse petendas nõ
est, ita in terminis nostris responder. Alexa. in
4. vol. in 4. volum. in 5. colum. q. ibi illud sit in
vñr. quod debetur pro interesse, nec nõ
propter. Itẽ ibi expresse creditor voluit remit
tere, vt gaforẽ debitor voluit illas soluere, &
remittit recipere, vt apud eũ esset gratior ad
petendam Butr. in dicto §. diuus, & sequit
ur alioq. d. ff. solut. matrimo. in 2. col. ¶ Non
obstat l. vñr. quia ibi vñr. dotis dicitur rem
issa, contra q. maritus substituere onera ma
rimonij, & maritus expresse eas donauit vxori,
quod non postea morte confirmatur, & ita intelli
gitur sequitur Salice. & Ange. Arẽ. in d. §. sue
vñr. Præterea ibi non dicitur, quod per de
cessum vñr. maritus steterit, quod non petie
rit simpliciter, quod non petiit, donec vixit,
aut intelligi, vt steterit per decem annos, &
ita vñr. quia vita hominis potest esse centum
annorum. C. de sacro sanc. eccle. Vel aliter respon
detur Alexan. in d. conf. 63. in 4. vol. in 5.
¶ Vñr. etiam multum videtur tringere cõ
pactum, quoniam ex quo dictus Thomas nõ quã
impellatur a dicto Peregrino super restitu
tione vel solutione alimentorum non potuit dici
vñr. constitutus, & cõsequẽter nõ debent ipse,
heredes sui similiter teneri ad præstationem vñr.
alimentorum dotis, argumẽto l. si ex legat. cã.
vñr. ob l. mora in prin. ff. de vñr. l. vnica.
C. de rei vxor. actio. Sed responderi potest,
per quo dictus Thomas sciuit se dotẽ recipisse, &
vñr. eius scilicet habitasse, cõsequenter etiã sci
uit teneri ad alimenta ex cã dotis: quare absq;
impellatione dicitur constitutus in mora, quia
vñr. contrahitur mora irregularis, ex quo quis scit
teneri ad alimenta alicui, & maxime, quando debẽ
tibi onerola dotis, vt est rex. in d. l. liberris, quos.
¶ ita Alex. & melius probatur in l. cũ vnus §. ver
bi de alimen. & ciba. leg. vbi etiam præterita alimẽ
ta possunt absq; q. facta fuerit interpellatio. Præ
ter materia nostra alimenta, quæ debẽtur ex cau
sa vel scire debet se ad illa teneri, post bienniũ
vñr. renebatur dotem soluere, absq; alia inter
pellatione irregulari, vt ipse teneatur ad vñr. seu
vñr. dotis, vt est casus, & ibi Bal. in d. l. si. Præ
terea supra. C. de iur. dotum: quoniam, vt mihi
tenem dictũ Peregrinus sæpe interpellauit dictũ
vñr. patrem, vt sibi deberet dotem vxoris
restituere, vt inde posset substituere onera mari
monij, vt in processu p. babitur, ergo sequitur, q. fuit
constitutus in mora regulari per prædicta: & hæc quo

ad primum dubium sufficiat. ¶ Venio ad fm. in quõ
nõ insistendo in verbis, concludo, q. dictũ Peregrinũ
posse petere, & consequi ab hæredibus dicti Thomæ
sumptus, & expensas, quas fecit in reparando, & con
struendo domum paternam, qm̃ ex quo expendit de
pecunijs acquisitis suo labore, & industria, sequitur, q.
illas ab hæredibus paternis pōt consequi, vt est tex. &
ibi Bar. Bal. Sal. Pau. de Cast. & Alex. in l. si filius. C. de
neg. gestis, vbi id, quod expendit filius de bonis aduẽ
titijs in re paterna non vñr. expendisse animo donãdi,
sed potius repetẽdi, & sic in dubio præsumitur: ita di
cunt doctores cõter per illum tex. & hoc qm̃ id, quod
expendit filius pro patre, erat magnũ, attenta cõditio
ne personarũ, vt ibi per Sal. & do. Alex. & no. in l. ali
menta eodem tit. & facit, quod expresse dixit Pau. de
Castro in l. si negotiũ. C. de neg. gest. facit etiã. nã si pa
ter fecit sumptus in ædificando in re, seu domo filij,
in qua patri debebat vñr. fructus, fratres possunt do
mũ illã retinere, donec sibi soluant pro parte sua ex
pẽsa, & hoc, qm̃ pater fecisset magnã expẽsã, vt voluit
Bal. in auth. excipitur in fi. C. de bonis, quæ libe. Ergo
similiter, parique rōne dicendũ est, si filius fecerit ma
gnam expensam in ædificando, & reparando domum
paternam, q. post mortem illius possit ab hæredibus,
& a fratribus suis petere, & consequi illas expẽsas, ex
quo in dubio non dẽ eas fecisse animo donãdi, sed re
petendi. ¶ Quoad tertium, cõcludendũ est, q. ipse Pe
regrinus possit pro parte sua euincere id, qd̃ alienauit
28 pñ de bonis maternis: qm̃ ex quo dictus Peregrinus
abstulit se ab hæreditate paternã, absq; dubio potest
euincere omne alienatum a patre in præiudiciũ dicti
Peregrini de bonis maternis: ista ẽ cõis, & vera cõclu
sio, a qua non reperio aliquem discrepare l. si. §. in cõ
putatione. C. de iur. delib. vbi do. Alex. & Pau. de Cast.
hoc latissime examinant; & idem tangit Bal. in l. j. C.
de bonis mater. & doc. in l. cum a matre. C. de rei vñd.
29 Sed maius dubium est, q. qm̃ filius adiret hæreditatem
patris, vel illi se immisceret cũ beneficio legis, & inuẽ
tarij, an tũc possit euincere rem maternã a patre suo
alienatam, & pro qua parte, & Paul. de Cast. in d. §. in
cõputatione cõcludit, q. aut fuit institutus in re cer
ta, dato alio cohærede, & pōt euincere, nec repellitur
exceptione, aut fuit institutus in quora, & sic in parte
vniuersali, & tunc repellitur, quatenus ipse de hæredi
tate haberet deductis debitis, etiã si haberet pro legi
tima tñ. & cõsequenter non posset habere nisi qua
tenus sibi daret: & ideo melius est in casu nostro, vt fi
lius se abstineat, vt possit in totum cõsequi, & euince
re id, quod fuit a patre alienatum. Laus Deo.

S U M M A R I U M.

- 1 Petitiõ hæreditatis datur nedum primo, sed etiã secundo, & me
diato heredi.
- 2 Conclusio libelli attendenda ad cognoscendum, quod remediũ sue
rit inuentum.
- 3 In interdictione bonorum
- 4 In remedio. l. si. C. de edic. diu. A. dr. sol. } quid principaliter pe
5 In petitione hæreditatis. } tatur, & concludatur.
- 6 Rei vendicatio quando cũ hæreditatis petitione cumulat, quid
in libello petatur.
- 7 Sentẽtia in iudicio petitionis hẽditatis quomodo sit proferenda.
- 8 Sentẽtia debet esse conformis petitioni, & libello, alioquin esset
inualida.
- 9 In iudicio petitionis hæreditatis, & interdictione quorum bonorum
ut quis obtineat, quid requiratur.
- 10 Tẽtitione hæreditatis agi nõ potest contra eum, qui emit rẽ singu
larẽ hæreditariã sine bona, siue mala fide, & scienter, & sic cõ
tra titulo possidentem, aummodo titulus sit validus, & ordina
tus ad habendum ius in re, secus si esset inualidus.

O E P I T O.

PETITIONEM hereditas fuisse intentatā, & à snia super ea lata tāquam malē, & iniquē lata potuif se appellari, hic demonstratur.

CONSILIVM LIII.

ISO processu causæ vifaque sententia lata per dominum Potestatem Rauennā, cōcludo sententiam ipsius domini Potestatis latam cōtra Petrum Sambum fore, & esse iniquam, & iniustam: & præsuppono, q̄ pro parte dñe Catherinæ tutricis Melchioris filij fuit intentata petitiō hereditatis, q̄ quæ datur nedum primo hñd sed et secūdo, & mediato. l. 3. ff. de petitiō. hereditatis. Vnde pro parte dicti Melchioris pupilli, q̄ fuit, & est hñs patris Melchioris, q̄ successit patri suo Bartholomæo, q̄ Bartholomæus successit matri suæ dominæ Agnetis ex testō, & sic in effectu dictus Melchior iunior successisse dicitur ipsi dominæ Agneti mediantibus p̄re, & auo suo, potuit agi petitione hereditatis respectu hereditatis, & bonorum domine Agnetis, vt in d. l. 3. Quod autē fuerit intentata petitiō hereditatis, & nō interdictum quorum bonorum, nec remedium l. fin. C. de edict. diui Adr. tol. (quæ tria remedia competūt heredi pro adipiscendo possessionem bonorū hereditariarum, vt declarant Bar. & alij in d. l. fin. versic. sumus expediti & c.) ostenditur satis clarē ex medio concludendi, nam q̄ conclusio libelli semper est attendenda ad cognoscendum, quod remedium fuerit intentatum ad tradita per Innocentium in cap. super litteris extra de rescriptis, & per Bartolum in l. j. in prin. ff. de eden. q̄ qm̄ in interdicto quorum bonorum, qd̄ aptitudine est vniuersale, & actio potest esse singulare vt habetur in l. 2. C. quorum bono. & in l. j. in fin. ff. eodem, non petitur principaliter, neque cōcluditur quē declarari, seu pronuciari heredem esse, sed possessio rem constitui, vel possessionem sibi tradi. l. j. C. quorū bonorum, & l. j. ff. eodem tit. Similiter in remedio l. fin. C. de edict. diui Adr. tollen. petitur heredem scriptum in testamento debere immitti in possessionem non autem pronuciari se heredem. l. j. l. 2. & l. j. C. de edicto diui Adrian. tollen. ibique doct. q̄ In petitione autem hereditatis principaliter petitur pronuciari, & declarari quem esse heredem, seu hereditatem ad se spectare in totum, vel pro parte, & successiue per officium iudicis aduersarium possessorem cogi ad restitutionem id, quod ipse possidet, tex. est clarus in l. licet, & ibi Bar. ff. de petitiō. hereditatis, & Bart. in d. l. j. C. quorum bonorum, ibiq̄ optimē per Salicetum. Sed pro parte dictæ tutricis petitum fuit principaliter prædicta omnia vera esse, & sic ipsum Melchiorē iuniorē in effectu esse heredem dominæ Agnetis mediā tibus alijs, de quibus in libello, in quo ita propositū, & narratum fuit, item & successiue petitum, q̄ per officium iudicis consignet possessio, actori & ponatur in possessione corporali dictæ terræ, de qua agitur: quæ conueniunt dumtaxat remedio petitionis hereditatis, vt in d. l. licet, & non interdicto quorum bonorū, nec remedio. l. fin. C. de edict. diui Adrian. tollen. vt ex prædictis colligitur, nec rei vindicationi, in qua concluditur, q̄ per iudicem actor declaratur, seu pronuciatur dominus rei, & aduersarius cogatur ad restitutionem possessionem. l. in rem in princ. ff. de rei vindica. q̄ Et ideo in casu, quo rei vindicatio cum petitione hereditatis cumaretur, in libello deberet peti actor rem declarari esse heredem, & dominum, & aduersarium ad restitutionem condemnari, vt colligitur ex ijs, quæ ponit Bal. in l. 2. C. de peti. heredit. Ergo in ca-

su nro dñ intentata petitiō hereditatis, & nō alio remedio. ¶ Ex quibus infero, q̄ a sententia lata in iudicio potuit, & potest appellari, vt dicit Bar. l. 1. C. quorum bonorum circa finem, & sequuntur, vt in maximē Salicet. in rubric. eodem tit. circa finem ac etiā in dicta l. j. ¶ Stantibus præmissis, modo dicto sniam latam fuisse iniquam, & iniustam, & petitiōnem appellatiōis pronuciandum esse malā, & iniustā fuisse iudicatum, & bene fuisse appellatū, & primis q̄ quia in iudicio petitionis hereditatis nō debet simpliciter, nec principaliter pronuciari rem esse ponēdū in possessionem rerum, seu aduersarium condemnari ad relaxandū possessionem, sed de qua agitur, sed principaliter pronuciari heredem esse heredem, & successiue postea, vt supra dictū ad hoc, vt sententia sit confirmis petitiōis, & interdicti, prout esse debet, alioquin sententia esset iniusta, licet heli extra de simon. l. vt fundus, ff. de iur. pomponius §. in negotijs ff. de nego. gest. cap. p̄cep. cum simil. & ita expresse vult Bart. in l. bon. libique doct. communiter, sed in casu istius pronuciari simpliciter aduocem esse malū, & iniustum in possessionem, & aduersarium debere re & c. ergo huiusmodi sententia tanquam iniusta formis libello debet dici inualida. ¶ Secundo dicitur, vt qs̄ obtineat in iudicio petitionis hereditatis interdicti quorū bonorū, requiritur q̄ probetur debitorum, de cuius bonis, & hereditate agitur, & possidetis suæ rem, de qua agitur, possidisse, seu saltem tenuisse, alioquin actor nō obtinere, vt est text. in l. edicto. C. quorum bonorū, l. j. in prin. ff. de eo. & tantum ff. de peti. heredit. & declarant Bar. & alij in l. j. C. quorum bono. & Salicet. in rubric. eodem tit. versic. sed nunc quæro & c. sed in casu nostro dominæ Agnetis, de cuius bonis, & hereditate agitur, & possidetis suæ non possidebat, nec detinebat peram, nec per qua vertitur iudicium, sed ipse Petrus pater ipsius dominæ Agnetis dictam rem possidebat, & tenebat, prout nunc de præsentī detinet. Apud nos probatū fuit, & melius probabitur in iudicio petitionis: Quinimmo probabitur, prout in causationis probari potest, argumento l. per hanc C. de appell. cum in prima instantia hoc non sit probatum, neq̄ testes super hoc fuerint examinati, iudicet dictam Tyberium, viuentē ipsa dominæ Agnetis, possidisse, & de manu ipsius Tyberij dictū Petrum habuisse, & ab illo tempore citra, & sic etiam temporariis dictæ dominæ Agnetis semper possidisse dictam terrā, prout nunc etiam possidet, ergo excludetur, q̄ dominæ Agnetis tempore mortis sue nō possedit, argumento l. si vt certo §. si duobus, ff. de acq. iur. l. 3. §. ex contrario ff. de acq. iur. l. j. & per Bartol. in l. j. in fin. ff. vt possid. Nec dicitur q̄ dictus Petrus tempore mortis dominæ Agnetis derit, seu detinuerit iure familiaritatis, sed iure habuit, non dicitur iure familiaritatis, sed iure ne possidisse, argumento eorum, quæ dicuntur in l. iure familiaritatis ff. de acq. iur. l. j. in fin. & in l. iure mulier cum ibi nō ff. de rei vindica. Nec dicitur fides Petri, qui sciens etiam rem, de qua agitur, ipso Tyberio, excludit ipsius possessionem, & in l. iure to l. etiam §. si quis sciens, & per glo. in l. nec omnibus ff. de petitiō. heredit. ¶ Tercio prædictū omnibus ff. de petitiō. heredit. non datur, quia l. o possidentem, quia etiam mala fide emisset, & si ualidus, vt quia emisset rem post mortem mortis, quia tunc titulus habetur pro non titulus, & ubi Bal. & alij. C. de peti. heredit. vel elicit tunc

- 17 *Legitimus dicitur ad famam relictus.*
- 18 *In eo tamen aliqua adhuc infamia remanet.*
- 19 *Et maxime in nato ex adulterio, & nefario coitu.*
- 20 *Legitimati in emphyteosi ecclesiastica, & in feudo succedere nequeunt.*
- 21 *In remedio l. si. C. de edic. dini ad toll. cōtra heredem scriptum in testamento fratris de inofficioso non potest opponi, nec q̄ sit instituta turpis persona.*
- 22 *Frater, turpi persona à fratre instituta, non dicit testamentum inofficiosum, si fuisse aliquis substitutus vulgariter.*
- 23 *Cohæres per ius accrescendi admittitur contra, vel saltem præter mentem testatoris.*
- 24 *Toffessionis approbatio illarum rerum, quas alter prius iusto titulo possidebat, non valet, neque per eiundem, eo non citato.*
- 25 *Bannitus per sententiam, vel scriptum relictus habetur etiā pro bannito, & impune offendi potest, donec de libro bannitorum cancellatus non sit. Contra num. 27.*
- 26 *Et q̄ bannitus, q̄ fuit absolutus, debeat relictus cācellari ad hoc, ut absolutio illi prosit, & q̄ simplex absolutio sufficiat num. 35.*
- 27 *Legatus solus in arduis, & atrocioribus non disponit: solus tamen cognoscit de causis omnibus etiam gravioribus nu. 38. Et ibi quomodo prius dictum intelligatur.*
- 28 *Bannum, omnisq̄ eius effectus ex sola gratia, vel sententia collitur etiam absque cancellatione reali.*
- 29 *Instrumenta incamerata, & in archivio publico posita notorium inducunt.*
- 30 *Tacito conventio, ut banniti de banno cancellari debeant, adimpletur per solam sententiam, & declarationem superioris, quāvis actus alter non fuerint cancellati.*
- 31 *Bannitus solvens condemnationem ipso iure liberatur, etiam si relictus non sit cancellatus.*
- 32 *Instrumentum nullū non venit appellatione publici instrumenti.*
- 33 *Bannum occidens punitur de homicidio, si bannum esset nullū, & occidens hoc scire debuisset.*
- 34 *Offendens rebannitus sed nondum cancellatus, an excusetur à pena.*

34 Bani publicæ, & manifestæ à iupore tolleræ e tur abj; aſſi
ſaluconditæ, & cancellatiõẽ, vi nequeat impõde offiẽ
36 Legatus omnes cauſas provinciæ etiam graues ſolus cognõſcit,
& determinat, & num. 38.
37 Banniũ eſſe abſolutum, ſed nondum cancellatum quid oporetur.
38 Legatus de latere in provincia ſolus abſque conſenſu alterius bā
nitum poteſt rebānare.
39 Bānitũ rebānare ſiue ꝑ gratiã, ſiue ꝑ ſententiã ad quem ſpectet
40 Hæredi influũto licitum eſt bonorum deſuncti poſſeſſionem in-
gredi, illaque tenere.
41 Fideicommiſſarius de manu hæredis grauati, & non propria au-
ſtoritate capere debet,
42 Niſi poſt euentum conditionis hæres grauatus in mora fuiſſet.

36 *jurisdictionis, & cancellationis, et nequae infamie offendi.*
37 *Legatus omnes causas provinciae etiam graues solus cognoscit,*
38 *& determinat. & num. 38.*
39 *Banitiū esse absolutum, sed nondum cancellationem quid operetur.*
40 *Legatus de latere in provincia solus absque consensu alterius bā-*
41 *nitiū potest rebanire.*
42 *Baniti rebanire sine p. gratiā, sine p. sententiā ad quem spectet.*
43 *Herediti insititū licitū est bonorum defuncti possessionem in-*
44 *gredi, illaque tenere.*
45 *Fideicommissarius de manu heredis grauati, & non propria au-*
46 *toritate capere debet.*
47 *Nisi pot. euentum conditionis haeres grauatus in mora fuisset.*

HAERES scriptus in testamento non abolito, nec cācellato ex remedio l. fi. C. de edic. diui adr. tol. possessionem bonorum, quae testator mortis tempo- re tenuit, atque possedit, est omnino immitēdus, aut si in possessione sit, est in illa confirmandus, & manu tenendus, non obstante quacunque exceptione nulli- tatis, seu invaliditatis testamenti, aut incapacitatis heredis scriptis, seu alia concernente causam petitoris.

AD FAVOREM domine Frāciscae in testamento Nicolai heredis instituta, contra sorores olim domini Nicolai, in primis facit, q̃a prafatus Nicolaus testator tempore eius mortis, & ante p̃fessit p̃fessionem, & bona, de quibus agitur, vt dicitur probatū eſſe, † ergo licitum fuit dictae domine Franciscae heredi instituta, in testamento dicti Nicolai post mortem testatoris ingredi, & apprehendere p̃fessionem dictorum bonorum propria auctoritate, & abſque licentia, & auctoritate

○ 2 alicu-